

PROPOZÍCIE

Hviezdoslavov Kubín 2024

**70. ročník
celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky
v umeleckom prednese poézie a prózy,
v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie
detí, mládeže a dospelých**

október 2023

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka umeleckého prednesu poézie a prózy, tvorby recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých Hviezdoslavov Kubín je **najstaršou a najprestížnejšou** súťažou a zároveň **vrcholným podujatím** tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená deťom, mládeži a dospelým.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie nadania a umelecko-odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti umeleckého prednesu, recitačných kolektívov a divadla poézie.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
  - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať súčasnú interpretačnú tvorbu v oblasti umeleckého prednesu jednotlivcov a kolektívov a inscenačnú tvorbu divadiel poézie,
  - 1.2.2.2. hlbšie spoznávať literárne hodnoty a zoznamovať s nimi verejnosť, rozširovať a prehĺbovať v súťažiacich literárne poznanie, tvorivosť, kultivovať ich jazyk, reč, zmysel pre rytmus, pestovať vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote,
  - 1.2.2.3. prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebazvedľovanie, prispievať k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času,
  - 1.2.2.4. umožniť pedagogickým pracovníkom využívať poznatky zo súťaže na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu detí a mládeže v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, estetická a etická výchova a kultúrnym pracovníkom ponúknuť možnosť na skvalitnenie kultúrneho života v miestach a regiónoch,
  - 1.2.2.5. aktivizovať slovnú interpretačnú a divadelnú tvorbu na základných, stredných a vysokých školách, základných umeleckých školách, v centrách voľného času a ďalších subjektoch vzdelávacej, kultúrnej a umeleckej činnosti detí, mládeže a dospelých,
  - 1.2.2.6. vytvárať možnosť prezentácie, vzájomnej konfrontácie, inšpirácie a vzdelávania pre všetkých záujemcov o túto činnosť prostredníctvom prehliadok, hodnotiacich diskusií a iných foriem vzdelávacích i sprievodných podujatí.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR¹.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne a školské subjekty.

---

¹ Organizačný poriadok celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Hviezdoslavov Kubín je zaregistrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2017/10888:4-10B0 a je účinný od 1. januára 2018. Súťaž je zaradená do kategórie A v zmysle smernice MŠVVaŠ SR č. 23/2017 o súťažiach.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **viacstupňová**:

- 2.1.1.1. triedne súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.2. školské súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.3. obvodné súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.4. okresné súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.5. regionálne súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.6. krajské súťaže a prehliadky,
- 2.1.1.7. celoštátna súťaž a prehliadka.

2.1.2. Základným stupňom súťaže pre detské kategórie je triedne kolo. Víťaz triedneho kola postupuje do školského kola, potom do obvodného, okresného a regionálneho kola. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere súťažiacich do celoštátneho kola rozhoduje programová rada.

2.1.3. Súťaž na vyšších stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára, vyhlásenia výsledkov a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné kultúrne a vzdelávacie aktivity.

2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách. Realizuje sa stretnutím odbornej poroty a účastníkov, na ktorom porota urobí dôkladnú analýzu jednotlivých súťažných vystúpení.

2.1.5. Na základnom stupni súťaže sa odporúča organizovať pre súťažiacich konzultácie prednesov.²

2.1.6. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

2.2.1. Súťaž jednotlivcov

Vo všetkých kategóriách **sa súťaží osobitne v prednese poézie a osobitne v prednese prózy.**

2.2.1.1. Umelecký prednes detí:

I. kategória

- **žiaci 2. – 4. ročníka** základných škôl a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 7 – 10 rokov,
- umelecký prednes **poézie** minimálne **2 minúty** a maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** minimálne **2 minúty** a maximálne **5 minút**.

II. kategória

- **žiaci 5. – 6. ročníka** základných škôl a prímý (1. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 10 – 12 rokov,
- umelecký prednes **poézie** minimálne **3 minúty** maximálne **5 minút**,
- umelecký prednes **prózy** minimálne **3 minúty** maximálne **6 minút**.

---

² Konzultácie je vhodné organizovať ešte pred uskutočnením základného kola a prihlásením do súťaže.

III. kategória

- **žiaci 7. – 9. ročníka** základných škôl a sekundy, tercie, kvarty (2. – 4. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 12 – 15 rokov,
- umelecký prednes **poézie** minimálne **3 minúty** a maximálne **7 minút**,
- umelecký prednes **prózy** minimálne **3 minúty** a maximálne **8 minút**.

2.2.1.2. Umelecký prednes mládeže:

IV. kategória

- **žiaci 1. – 4. ročníka stredných škôl**, 5. – 8. ročníka osemročných gymnázií a žiaci bilingválnych gymnázií a ostatná nevysokoškolská mládež do 19 rokov vrátane³,
- umelecký prednes **poézie** minimálne **3 minúty** a maximálne **8 minút**,
- umelecký prednes **prózy** minimálne **3 minúty** a maximálne **10 minút**.

2.2.1.3. Umelecký prednes dospelých:

V. kategória

- **študenti vysokých škôl** bez ohľadu na vek, žiaci 5. – 6. ročníka konzervatórií a **dospelí od 20 rokov**⁴,
- umelecký prednes **poézie** minimálne **3 minúty** a maximálne **8 minút**,
- umelecký prednes **prózy** minimálne **3 minúty** a maximálne **10 minút**.

2.2.1 Súťaž kolektívov

I. kategória

- **detské** recitačné kolektívy a divadlá **poézie**,
- vek účinkujúcich členov súboru **do 15 rokov**.

II. kategória

- divadlá **poézie** a recitačné kolektívy **mládeže a dospelých**,
- vek účinkujúcich členov súboru **nad 15 rokov**.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môže zúčastniť každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy inscenujúce literárne texty.
- 3.1.2. **Žiaci I. – III. kategórie a recitátori IV. kategórie** majú právo prihlásiť sa do triedneho, resp. školského kola v škole, ktorú navštevujú. Deti v domácom vzdelávaní sa prihlasujú do súťaže kmeňovej, resp. skúšobnej školy alebo základnej umeleckej školy. Ak sa školské kolá v uvedených školách nekonajú, môže pre nich základné kolo organizovať príslušné občianske združenie. Individuálne problémy rieši Národné osvetové centrum.
- 3.1.3. **Organizátori školských kôl prihlasujú víťazných postupujúcich recitátorov do vyššieho kola súťaže prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>. Pri prihlásení recitátorov sa

³ Závaznosť vekovej hranice je platná k termínu súťaže základného, resp. východiskového kola.

⁴ Závaznosť vekovej hranice je platná k termínu súťaže základného, resp. východiskového kola.

uvádzajú len základné údaje a v prípade postupu do krajského kola systém vyzve zodpovednú osobu na doplnenie informácií do prihlášok.

- 3.1.4. Ak sa školské kolá na stredných školách nekonajú, recitátori IV. a V. kategórie majú právo prihlásiť sa do okresného kola súťaže podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska. V prípade, že kultúrne inštitúcie okresné kolá neorganizujú, recitátori IV. – V. kategórie majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (regionálne, resp. krajské), ale do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu ich pôsobenia organizuje. **Títo recitátori sa prihlasujú do súťaže samostatne prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.
- 3.1.5. **Kolektívy** sa prihlasujú do okresných/regionálnych kôl **podľa miesta svojho pôsobenia prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:** <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>. **Prihlasuje ich vedúci alebo zriaďovateľ súboru.**
- 3.1.6. V prípade, že **sa nemení veková kategória**, tak: recitátori, ktorí sa zúčastnili na celoštátnej súťaži a prehliadke Hviezdoslavov Kubín v predchádzajúcom roku, majú právo nastúpiť v nasledujúcom roku do súťaže v krajskom kole. Podobne tí, čo sa zúčastnili na krajskom kole, môžu nastúpiť v regionálnom/okresnom kole. Tí, čo sa zúčastnili na regionálnom kole, môžu nastúpiť do okresného kola. Tí, ktorí sa zúčastnili na okresnom kole, môžu nastúpiť do obvodného/školského kola a účastníci obvodných kôl môžu nastúpiť do školského kola súťaže.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Súťaž sa koná v prednese slovenskej a svetovej básnickej a prozaickej (nie dramatickej) literatúry v **slovenskom jazyku**.
- 3.2.2. Recitátori a kolektívy prechádzajú všetkými stupňami súťaže **s tým istým textom a s tou istou inscenáciou**, ktorými sa prezentujú v základnom stupni súťaže.⁵
- 3.2.3. Recitátor je povinný **prednášať text naspamäť**.
- 3.2.4. Ak recitátor **nedodrží časový limit** určený v jednotlivých kategóriách, bude zo súťaže **vylúčený**, pričom porota mu na hodnotiacom seminári môže dať spätnú väzbu.
- 3.2.5. Do súťaže **nemožno vstúpiť s textom**, s ktorým recitátor v minulosti na súťaži Hviezdoslavov Kubín už vystúpil alebo s ktorým získal umiestnenie na celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Šaliensky Matko, Beniakové Chynorany, Vansovej Lomnička, Naša Vansovej Lomnička, Timravina studnička, ... a Slovo bolo u Boha, Dilongova Trstená a ďalšie).
- 3.2.6. Recitátor môže nastúpiť do súťaže **len s jedným textom**.
- 3.2.7. Podmienkou účasti jednotlivcov je **priloženie súťažného textu prednesu k prihláške**.⁶ V texte treba zachovať grafické členenie veršov a strof, odsekov podľa knižného alebo časopiseckého vydania. Na súťažný text je potrebné uviesť **meno recitátora, autora, prekladateľa, názov a zdroj textu**, prípadne upravovateľa textu a **meno/á pedagóga/lektora**, s ktorým recitátor na texte pracoval.

⁵ Medzi stupňami súťaže môže recitátor a kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty. Je však potrebné dostatočne včas pred konaním konkrétneho kola dodať aktuálnu verziu recitovaného úryvku alebo scenára.

⁶ Všetci mládežníci a dospelí recitátori, neskôr aj detskí recitátori, ktorí postúpili do krajského kola, sú povinní priložiť k prihláške text prednesu v editovateľnom formáte.

- 3.2.8. Do prihlášky je potrebné **uviesť meno pedagóga/lektora, ktorý recitátora na prednes pripravoval**. Nie pedagóga slovenského jazyka.⁷
- 3.2.9. Súborny sa **nemôžu zúčastniť na súťaži s inscenáciou**, s ktorou vstúpili do inej súťaže vyhlásenej a odborne garantovanej Národným osvetovým centrom, ani s inscenáciou, s ktorou už súťažili na Hviezdoslavovom Kubíne v minulosti.
- 3.2.10. Podmienkou účasti kolektívu je **priloženie scenára inscenácie** k prihláške s uvedením **autorov a prekladateľov** textov, ako aj **tvorcov inscenácie**.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Školské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

4.2. Obvodné, okresné, regionálne a krajské súťažné a prehliadky

- 4.2.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.2.2. Informácie o termíne a konaní daného kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.2.3. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania je možné **požiadat o finančné prostriedky** na ich realizáciu. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.
- 4.2.4. Po skončení daného kola označí organizátor postupujúcich do vyššieho kola priamo v systéme prihlasovania.
- 4.2.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže, pričom pri **krajských kolách do 3 dní**.
- 4.2.6. **Hodnotiacu správu predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**.
- 4.2.7. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.2.8. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Hviezdoslavov Kubín“ a taktiež **podnázov** „70. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých“.
- 4.2.9. Zabezpečiť pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy na hodnotiacu prácu – **súťažné texty jednotlivých prednesov a scenáre inscenácií jednotlivých recitačných kolektívov a divadiel poézie** s menami recitátorov, autora, prekladateľa, názvu a zdroja textu, prípadne upravovateľa textu a menom pedagóga/lektora.

---

⁷ V prípade uvedenia nepravdivej informácie môže byť recitátor zo súťaže vylúčený.

4.3. Krajské súťaže a prehliadky

4.3.1. Organizátor krajskej prehliadky navyše zabezpečí čo najkvalitnejší **audiovizuálny záznam** súťažných vystúpení a dodá ich zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁸

4.4. Celoštátna súťaž a prehliadka

4.4.1. Organizátorom je Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.

4.4.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátnej súťaže a prehliadky.

4.4.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra. **Národné osvetové centrum v nich uvádza výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.

4.4.4. Organizátor celoštátneho kola súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti umeleckého prednesu a divadla s adekvátnou viacročnou praxou, pričom odporúčané **zloženie poroty** je

5.1.1.1. **pre umelecký prednes:** recitátor, pedagóg (lektor) prednesu alebo slovenského jazyka a literatúry, herec, literárny autor, literárny vedec,

5.1.1.2. **pre recitačné kolektívy a divadlá poézie:** režisér, dramaturg, literárny vedec (teatrológ), hudobník, scénograf.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Organizátori na všetkých stupňoch súťaže sú povinní **obmieňať členov poroty po troch ročníkoch**, aby v tom istom kole nebola tá istá porota viac ako trikrát po sebe.

5.1.4. Vymenovanie porotcov

5.1.4.1. Triedne a školské poroty vymenujú riaditelia základných a základných umeleckých škôl.

5.1.4.2. Obvodné poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk a tých školských zariadení, ktoré organizujú obvodné kolá súťaže. Organizátorom obvodných kôl odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu odborníkov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a podľa potreby konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.

5.1.4.3. **Okresné, regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií

---

⁸ Organizátor krajskej prehliadky spíňa tiež všetko uvedené v bode 4.2.

- 5.1.4.4. Programovú radu a celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.
- 5.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý **recitátora pripravoval** (s výnimkou triednych a školských kôl) alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** so súťažiacimi.
- 5.1.6. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady a ľudský prístup, pričom**
- 5.1.6.1. hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;
- 5.1.6.2. dodržiava hranice korektného pracovného vzťahu, ku všetkým účastníkom a zložkám, ktoré sa podieľajú na koordinácii, príprave a realizácii podujatia pristupuje s rešpektom;
- 5.1.6.3. správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;
- 5.1.6.4. dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Na celoštátnej úrovni
- 5.2.1.1. sú kolektívy zaradené podľa úrovne do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, resp. mimo nich** a odborná porota zároveň udeľuje jednu **hlavnú cenu** v každej kategórii, prípadne aj osobitné ceny,
- 5.2.1.2. sú **detské kategórie recitátorov (I. – III.) nesúťažné**, pričom porota udeľuje špeciálne ocenenia,
- 5.2.1.3. v súťaži **IV. a V. kategórie recitátorov** porota udeľuje **prvé tri miesta a čestné uznania**.
- 5.2.2. Na nižších stupňoch súťaže porota udeľuje jedno **1. miesto. Nasledujúce 2. a 3. miesto** môže byť znásobené. Jednotlivec alebo kolektív umiestnený na 1. mieste postupuje do ďalšieho kola súťaže.⁹
- 5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.
- 5.2.4. Na **obvodnej, okresnej, regionálnej a krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda alebo predsedom poverení členovia poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

- 5.3.1. V kategóriách **umeleckého prednesu súťaže jednotlivcov**:
- 5.3.1.1. dramaturgická príprava predlohy
- 5.3.1.1.1. **vhodnosť výberu textu** podľa veku a typu recitátora,

---

⁹ Na nižšom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich výkonov inscenácií odporučiť na postup aj 2. miesto. Organizátor vyššieho kola súťaže (v prípade celoštátneho kola programová rada) rozhodne podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

- 5.3.1.1.2. **myšlienková a umelecká náročnosť predlohy,**
- 5.3.1.1.3. **originalita a objavnosť** predlohy,
- 5.3.1.1.4. **správne pochopenie obsahu** a zmyslu textu,
- 5.3.1.1.5. **rozbor, členenie a úprava** predlohy,
- 5.3.1.1.6. **vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí** textu,
- 5.3.1.1.7. **aktuálny výklad** recitovaného textu;
- 5.3.1.2. tvorivosť a osobnostný prístup recitátora
  - 5.3.1.2.1. **schopnosť vnútorného videnia a cítenia** recitátora,
  - 5.3.1.2.2. **schopnosť vytvorenia vzťahu, názoru a postoja** k textu,
  - 5.3.1.2.3. **hlasová a rečová technika** recitátora,
  - 5.3.1.2.4. **originalita a kultivovanosť** rečového prejavu a vystupovania,
  - 5.3.1.2.5. **tvorivá práca** s recitátorskými výrazovými prostriedkami,
  - 5.3.1.2.6. funkčnosť použitia **slovných a mimoslovných prostriedkov,**
  - 5.3.1.2.7. **výstavba, gradácia a pointovanie** prednesu,
  - 5.3.1.2.8. **miera rozumovej a citovej účasti** na prednese;
- 5.3.1.3. pôsobivosť prednesu na poslucháča
  - 5.3.1.3.1. **zacielenosť** na poslucháča a kontakt s ním,
  - 5.3.1.3.2. **presvedčivosť** interpretácie,
  - 5.3.1.3.3. pôsobenie recitátora **ako osobnosti,**
  - 5.3.1.3.4. **originálnosť recitátora** a jeho výkonu,
  - 5.3.1.4. dodržanie časového limitu.
- 5.3.2. V kategóriách **recitačných kolektívov a divadiel poézie:**
  - 5.3.2.1. dramaturgia
    - 5.3.2.1.1. **vhodnosť témy a predlohy** pre kolektív (vek, sociálne a kultúrne zázemie, špecifickosť kolektívu),
    - 5.3.2.1.2. **myšlienková a umelecká náročnosť predlohy,**
    - 5.3.2.1.3. **originalita, novosť a objavnosť** predlohy,
    - 5.3.2.1.4. **spracovanie literárnej predlohy** do scenára (rešpektovanie témy, formy a špecifickosti literárnej predlohy; vystihnutie obsahových, žánrových a štýlových osobitostí textu; vystihnutie aktuálnosti obrazov, myšlienok či formy textu; členenie na party),
    - 5.3.2.1.5. **uplatnenie dramatických zákonitostí** pri tvorbe scenára,
    - 5.3.2.1.6. **harmónia literárnosti a dramatickosti** v scenári,
    - 5.3.2.1.7. **pochopenie obsahu** a zmyslu predlohy a scenára,
    - 5.3.2.1.8. **aktuálnosť predlohy** a scenára,
    - 5.3.2.1.9. **dramaturgické a pedagogické zámery a ciele,** ich naplnenie v scenári;
  - 5.3.2.2. javiskové stvárnenie
    - 5.3.2.2.1. **jasnosť a cieľ** režijnej koncepcie,
    - 5.3.2.2.2. **zreteľnosť myšlienково-poetických rovín a javiskových obrazov,**
    - 5.3.2.2.3. **členenie, charakter výstavby a temporytmus** inscenácie,
    - 5.3.2.2.4. **hlasová a výrazová úroveň interpretov** (technika hlasu a reči jednotlivcov a zboru; čistota, výraz, plasticnosť sólových interpretov a zboru; charakteristika, vzťahy, funkcie jednotlivcov a zboru; tempo, rytmus, kompaktnosť interpretačného kolektívu),

- 5.3.2.2.5. **zvukové a hudobné spracovanie** inscenácie (výber zvukových a hudobných prvkov a ich funkčnosť, výber hudby a jej funkčnosť, zvukovo-rytmická, spevácka, zborová a hudobná interpretácia),
- 5.3.2.2.6. **pohybové, prípadne choreografické spracovanie** inscenácie (charakter, cieľ, funkčnosť, nápaditosť pohybu a choreografie vo vzťahu k téme a dramaturgicko-režijnému cieľu; pohybová úroveň a technika interpretov, realizácia javiskových a choreografických foriem),
- 5.3.2.2.7. **výtvarné spracovanie** inscenácie (výber, charakter a funkčnosť hmotného – výtvarného – materiálu vo vzťahu k téme, scenáru a k dramaturgicko-režijnej koncepcii; estetika farieb a tvarov v kostýmovaní a scénografii, výtvarný štýl inscenácie; pohyb výtvarného materiálu na scéne, jeho funkčnosť, obrazotvornosť a technická presnosť),
- 5.3.2.2.8. **koexistencia a súhra všetkých javiskových zložiek;**
- 5.3.2.3. zameranosť na diváka
  - 5.3.2.3.1. **komunikatívnosť** inscenácie s divákom,
  - 5.3.2.3.2. **súhra slovného, poetického a dramatického** v inscenácii,
  - 5.3.2.3.3. **originálnosť a jedinečnosť** inscenácie.

5.4. Ocenenia

- 5.4.1. Vecné a knižné ceny, diplomy.
- 5.4.2. Víťazní jednotlivci a kolektívy budú navrhnutí na účinkovanie do programov a súťaží **Scénická žatva, Medzinárodný festival poézie vo Valašskom Meziříčí a Multižánrový festival tvorivosti TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.

6. KONTAKT

- 6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku pre umelecký prednes Národného osvetového centra:

Mgr. art. Renata Jurčová
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
renata.jurcova@nocka.sk
+421 2 204 71 249
+421 915 968 433

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť dňom ich podpísania generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:

- 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacoho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
- 7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacoho budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiacoho nie je potrebný,
- 7.5.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiacoho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeljej osoby (pedagóga, rodiča alebo inej dospeljej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon, prípadne autorské dielo použité v rámci súťažného umeleckého výkonu nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/ alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie jeho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu jeho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu jeho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Súťažiaci vyhlasuje, že sa oboznámil s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.10. Prílohy k propozíciám
- 7.10.1. Príloha č. 1 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vypĺňa predseda poroty alebo poverení členovia poroty).
- 7.10.2. Príloha č. 2 – **Zoznam odporúčaných porotcov a lektorov.**

Bratislava 13. 10. 2023

.....
Mgr. Erik Kriššák,
generálny riaditeľ